

Recent onderzoek wijst uit dat er in Tongeren-Borgloon $\pm$ 18% van de kinderen in armoede leven (9,9% in Borgloon en 21,3% in Tongeren): een verontrustend cijfer dat jaar na jaar stijgt.

Meer en meer gezinnen, ook gezinnen van de lagere middenklasse, geven aan met moeite de eindjes aan elkaar te kunnen knopen.

Zonder afbreuk te doen aan het goede werk dat nu verricht wordt door o.m. straathoekwerkers en ervaringsdeskundigen, wil BURGERS EERST de huidige armoedeaanpak optimaliseren door het te stroomlijnen en overzichtelijker te maken, en dit korter bij de burger in nood:

- één loket in plaats van voor elk probleem een loket
- één contactpersoon, die voor de burger in nood alles op een rijtje zet, met een mandaat om in zijn/haar naam instanties te contacteren (de belastingen, de huisvestingsmij., de school, ...)
- één armoedecoördinator in dienst van de stad
- ...

BURGERS EERST wil dat de nieuw verkozen burgemeester rechtstreeks bevoegd wordt voor armoede

Als eerste burger van de stad is hij immers het best geplaatst om, bijgestaan door een armoedecoördinator, de armoede in zijn stad daadkrachtig aan te pakken, een burgemeester in de rol van burgervader.

Armoede gaat niet louter over inkomen. Armoede gaat ook zoveel meer (een laag opleidingsniveau, de digitale kloof, werkloosheid, mentale problemen, sociale uitsluiting, schaamte, ...). Redenen te over om armoede op alle beleidsdomeinen aan te pakken.

1 - PROFESSIONELE AANPAK VAN ARMOEDE

Een armoedeaanpak op maat vereist extra budget:

- voor meer personeel voor het 'Huis van het Kind' en het OCMW; zo zijn er minstens 3 gezinsondersteuners nodig om 300 gezinnen in nood adequaat te helpen en geen 1,75 zoals nu het geval is;

- voor TOOM (= Tongerse Ondersteuning Op Maat) om de eerstelijnspsychologen, de netwerkorganisatie Plantrekkers en de gezinsondersteuners van 'Kansen voor Kinderen' te vergoeden én om meer hulp te bieden (de stad Tongeren voorziet dit jaar voor TOOM $\pm$ 85.000,00 €).

Een efficiënt en effectief sociaal armoedebeleid in onze stad kan niet zonder de hulp en de inzet van straathoekwerkers en ervaringsdeskundigen. Zij zijn de vinger aan de pols van de minder begoede burger en zij leggen mee hun vinger op de armoedewond van onze stad. Meer dan vroeger wenst BURGERS EERST op hen beroep te doen om de strijd aan te binden met 'armoede' en 'een armoedig bestaan'.

2 - JEUGD EN SPORTDIENSTEN

Sport & spel zijn het ideale middel om jongeren, ongeacht hun sociale achtergrond (de term 'sociaal' gaat over iemands thuissituatie en het sociale milieu waaruit iemand komt), zelfvertrouwen te geven en hun lichamelijk en geestelijk welzijn te verzekeren.

Geëngageerde coaches en animatoren bouwen tijdens de sport- en spelactiviteiten een sterke vertrouwensrelatie op met de jongeren. Ze zijn dan ook goed geplaatst om een armoedeprobleem bij een jongere te detecteren en dit in vertrouwen te melden aan de bevoegde instantie(s).

Jammer genoeg bevinden de Jeugddienst en Hal P (het jongeren centrum) zich in Tongeren buiten de stad, waardoor ze minder bereikbaar zijn en het jongeren centrum minder aantrekkelijk heeft bij de jongeren. In Borgloon stelt zich dat probleem niet.

3 - EEN SOCIAAL LOKET VOOR WONEN

BURGERS EERST wil het huidige 'sociaal loket' uitbreiden met een '**sociaal loket voor wonen**', waar huurders én verhuurders terecht kunnen met vragen over sociale huurwoningen (regelgeving, subsidiekanalen, bemiddeling, ...). Via dit loket kan men ook gezinssituaties opmerken die om extra aandacht vragen.

Het 'sociaal loket' richt zich tot alle burgers van de stad die op zoek zijn naar informatie over onderwerpen, die rechtstreeks verband houden

met hun dagelijkse leven. Wil zo'n loket optimaal functioneren dient het te worden opgevat als een **buurtdienst** dicht bij de burger. Eén centraal gelegen 'sociaal loket' beantwoordt daar niet aan. Het organiseren van vaste zitdagen in dorpen biedt mogelijk soelaas.

Het opzetten van een **laagdrempelige** buurtwerking is onderdeel van 't streefdoel van BURGERS EERST om de dienstverlening dicht bij de burger te brengen. Wordt zo'n buurtwerking verzekerd door gemotiveerde buurtwerkers, die een luisterend oor bieden, bereid zijn om actief naar andermans problemen te luisteren en de burger vervolgens met raad en daad bij te staan, dan voelt de burger zich gehoord en geholpen.

Bij zulke buurtwerking zal een armoedeprobleem makkelijker gemeld of vlugger vastgesteld worden als voorwaarde om er iets aan te doen.

Een goede begeleiding biedt medeburgers in armoede vooruitzichten in het leven, nodig om als volwaardige burgers mee te draaien in onze maatschappij. De investering in armoedebestrijding verdient zich op die manier makkelijk terug.

4 - DE ROL VAN HET ONDERWIJS

ARMOEDE DETECTEREN

Een leerkracht in 't kleuter- en lager onderwijs kent elk kind in zijn of haar klas van nabij. Hoe kan het ook anders als je de kinderen een schooljaar lang onder je hoede hebt. In de loop van het schooljaar nemen de kinderen de leerkracht meer en meer in vertrouwen en vertellen ze weleens over hun thuissituatie, die mogelijk kan wijzen op een gezin in de problemen. De kledij van het kind, de inhoud van de brooddoos en een gesprek met de ouder(s) kunnen dit vermoeden bevestigen.

Het is dan aan de leerkracht om dit probleem ter harte te nemen, het te bespreken met de directie en het zo nodig te melden aan de bevoegde dienst(en).

Het is bewezen dat een kind in armoede dat op school tijdig geholpen wordt en van nabij wordt opgevolgd en begeleid meer slaagkans heeft in het leven. Vandaar het belang om als leerkracht een armoedige thuissituatie bij kinderen in zijn klas te herkennen en er het nodige voor te doen.

In het middelbaar onderwijs is het o.a. aan de klastitularis om armoedesituaties bij leerlingen in zijn klas te herkennen en er het nodige voor te doen, zoals de hulp inroepen van het CLB.

GEZOND ETEN PROMOTEN

Scandinavisch onderzoek toont aan dat een gezonde voeding niet alleen tot een gezonder leven maar ook tot betere schoolresultaten leidt.

Samen met de stad Borgloon riepen BelOrta, de provincie Limburg en de sociale onderneming HOST 'Froep' (= fruit & soep op school) in het leven. Froep zorgt elke schooldag voor een extra portie gezond eten op school. De reststromen van BelOrta (de toonaangevende groente- en fruitcoöperatie van ons land) worden verwerkt tot verse soep en heerlijke fruitsnacks. Froep verzorgt ook de bedeling tijdens het middagtoezicht, op maat van de kinderen en het schoolteam. Kortom een goed want gezond en betaalbaar initiatief.

BURGERS EERST ijvert ervoor om Froep ook op de Tongerse scholen te introduceren.

5 - COÖPERATIEVEN

"Het leven is duur geworden" horen we alom. Een minder volle winkelkar illustreert het best het verlies aan koopkracht. Door het grote aandeel van voedsel, huisvesting en energie (> verwarming, elektriciteit, vervoer, ...) in hun gezinsbudget, neemt de financiële draagkracht van minder begoede gezinnen veel sterker af dan van meer begoede gezinnen, en hebben ze steeds meer moeite om rond te komen.

BURGERS EERST wil waar mogelijk ijveren voor **groepsaankopen** voor levensmiddelen en energie. Daarbij richten burgers zich, geholpen door een medewerker van de stad, als groep rechtstreeks tot één of meerdere grootwarenhuizen en energieleveranciers om kortingen te bekomen. Zo'n collectieve onderneming kan (op termijn) fungeren als een burgercoöperatie, die zorgt voor een stabiele en sociaal verankerde economie, die dicht bij de burger en zijn leefomgeving staat.

6 - COMPUTERLOKALEN

De aanschaf van een computer en een internetverbinding brengt aanzienlijke kosten met zich mee voor mensen die in armoede leven. In 2021 beschikt bijna één op de vijf arme gezinnen (18%) in België niet over een internetaansluiting thuis. Digitale communicatie met de buitenwereld (toegang tot gezondheidsinfo, online bankieren, ...) is voor hen onbestaande. Een kind uit zo'n gezin kan niet op Smartschool (een digitaal schoolplatform).

Burgers Eerst' wil in buurt- en dorpshuizen een lokaal uitrusten met computers, waar burgers op een laagdrempelige wijze met een computer leren werken (internet en tekstverwerking) en informatie kunnen opzoeken.

7 - LEEFBARE STADS- EN DORPSBUURTEN

BURGERS EERST onderkent het belang van een kwaliteitsvol ingerichte stads- of dorpsbuurt waar het aangenaam en gezond verblijven is. Zo'n buurt waar voorrang gegeven wordt aan voetgangers en fietsers, een groene buurt die ruimte biedt voor ontspanning, zo'n buurt nodigt uit tot ontmoeting. Een buurt die mekaar zonder onderscheid (arm of rijk) beter leert kennen en waarderen creëert een band, een zorgzame samenleving waar we oog hebben voor mekaar en zorg dragen voor mekaar.

Mooie en leefbare stads- en dorpsbuurten met kwaliteitsvolle publieke ruimte is waar we naar moeten streven als voorwaarde voor het creëren van een zorgzame samenleving.

KORTOM

Kortom, willen we armoede tegen gaan dan moeten we onze minder begoede medeburgers begripvol steunen en 't perspectief bieden op een betere toekomst. Mensen in armoede verdienen ons aller respect.